

Bruksela, 2 czerwca 2023 r.
(OR. en)

9749/23

Międzyinstytucjonalne numery
referencyjne:
2022/0407(CNS)
2022/0409(CNS)
2022/0410(NLE)

FISC 100
ECOFIN 466

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy: Pakiet dotyczący unijnego VAT w epoce cyfrowej
– Debata orientacyjna

Aby ukierunkować debatę orientacyjną na najbliższym posiedzeniu Rady (do Spraw Gospodarczych i Finansowych) w dniu 16 czerwca 2023 r., prezydencja sporządziła notę zawierającą pytania przedstawione w poniższym załączniku.

Komitet Stałych Przedstawicieli jest proszony o zapoznanie się z tą notą i pytaniami przygotowanymi przez prezydencję oraz o ich przekazanie Radzie w celu przeprowadzenia wyżej wspomnianej debaty orientacyjnej.

Rada (do Spraw Gospodarczych i Finansowych) jest proszona o przeprowadzenie debaty orientacyjnej na podstawie pytań przygotowanych przez prezydencję.

VAT W EPOCE CYFROWEJ**Nota prezydencji****I. WPROWADZENIE**

1. W dniu 8 grudnia 2022 r. Komisja przedłożyła pakiet zatytułowany „VAT w epoce cyfrowej” zawierający trzy wnioski:
 - wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do przepisów dotyczących VAT w epoce cyfrowej (dyrektywa zmieniająca);¹
 - wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do ustaleń dotyczących współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT niezbędnych w epoce cyfrowej (rozporządzenie zmieniające)²; oraz
 - wniosek dotyczący rozporządzenia wykonawczego Rady zmieniającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 282/2011 w odniesieniu do wymogów informacyjnych dotyczących niektórych procedur VAT (zmieniające rozporządzenie wykonawcze)³.
2. Te trzy wnioski mają następujące cele:
 - a) modernizacja obowiązków sprawozdawczych do celów VAT poprzez standaryzację informacji, które muszą być przekazywane przez podatników w odniesieniu poszczególnych transakcji, oraz nakazanie stosowania fakturowania elektronicznego w odniesieniu do transakcji transgranicznych, co przyczyniłoby się do zwalczania oszustw podatkowych (wymogi w zakresie sprawozdawczości cyfrowej);
 - b) stawienie czoła wyzwaniom związanym z gospodarką opartą na platformach cyfrowych poprzez zwiększenie roli platform w poborze VAT, w przypadku gdy ułatwiają one świadczenie usług w zakresie krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych lub przewozu osób (gospodarka oparta na platformach cyfrowych); oraz

¹ Dok. 15841/22.

² Dok. 15842/22.

³ Dok. 15843/22.

- c) ograniczenie konieczności rejestracji do celów VAT w różnych państwach członkowskich UE poprzez poprawę funkcjonowania i rozwinięcie istniejących systemów punktów kompleksowej obsługi i mechanizmów odwrotnego obciążenia (jedna rejestracja VAT).

3. Europejski Inspektor Ochrony Danych wydał opinię na temat tego pakietu w dniu 3 marca 2023 r.⁴ Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię w dniu 27 kwietnia 2023 r.⁵ Przeprowadzono konsultacje z Parlamentem Europejskim; jak dotąd nie wydał on opinii na temat tego pakietu.

II. PRACE W ORGANACH PRZYGOTOWAWCZYCH RADY

4. W dniu 12 grudnia 2022 r. podczas prezydencji czeskiej Komisja przedstawiła Grupie Roboczej do Spraw Podatkowych (WPTQ) swoje wnioski, które zostały przyjęte z zadowoleniem przez większość delegacji.

5. Po posiedzeniach, na których przeprowadzono szeroko zakrojoną wymianę poglądów na temat celów i wskazówek zaproponowanych przez Komisję w celu ukierunkowania dalszych prac nad tym pakietem na forum WPTQ, prezydencja szwedzka przystąpiła do dogłębnych dyskusji na temat każdego z aspektów wymienionych poniżej.

a) Wymogi w zakresie sprawozdawczości cyfrowej

6. Komisja proponuje przejście na w pełni cyfrowy obowiązkowy system sprawozdawczości zgłaszania poszczególnych transakcji w odniesieniu do transakcji wewnątrzunijnych w 2028 r. W tym celu państwa członkowskie musiałyby przejść na fakturowanie elektroniczne, które stałoby się domyślnym systemem wystawiania faktur i opierałoby się na normie europejskiej. Dane dotyczące transakcji wewnątrzunijnych pochodzące z faktur elektronicznych byłyby przekazywane do unijnej bazy danych (centralny system wymiany informacji o VAT lub centralny VIES) w celu umożliwienia prowadzenia sprawozdawczości i kontroli. Państwa członkowskie miałyby również możliwość przejścia na cyfrowy system sprawozdawczości w odniesieniu do transakcji krajowych.

⁴ Dok. 7071/23.

⁵ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, „Podatek VAT w epoce cyfrowej”, dok. ECO/606, <https://www.eesc.europa.eu/pl/our-work/opinions-information-reports/opinions/vat-digital-age>

7. Zaproponowane w pakiecie wymogi w zakresie sprawozdawczości cyfrowej zostały wyjaśnione podczas kilku posiedzeń WPTQ. W szczególności delegacje potrzebowały czasu, by lepiej zrozumieć niektóre kluczowe pojęcia stosowane w ramach proponowanych systemów, takie jak ustrukturyzowane faktury elektroniczne, europejska norma dotycząca fakturowania wykorzystywana do celów zamówień publicznych na mocy dyrektywy 2014/55/UE⁶, a także rozliczanie i walidacja faktur. Delegacje przeanalizowały również proponowany sposób funkcjonowania centralnego VIES i jego skutki w kontekście wymiany i ochrony danych.
8. WPTQ przeanalizowała sposób przełożenia tych pojęć i procedur na tekst prawny dyrektywy zmieniającej i rozporządzenia zmieniającego. Pojawiły się liczne pytania dotyczące terminów wdrożenia nowego systemu, a konkretnie tego, czy terminy te zapewniają wystarczająco dużo czasu na dostosowanie istniejących systemów informatycznych.
9. Panuje powszechna zgoda co do utworzenia wewnętrznego systemu sprawozdawczości cyfrowej opartego na fakturowaniu elektronicznym, a także co do potrzeby zapewnienia ram opcjonalnego systemu sprawozdawczości krajowej, jednak konieczne są dalsze prace nad szczegółowymi warunkami fakturowania elektronicznego i sprawozdawczości cyfrowej.
10. Na podstawie dyskusji na forum WPTQ prezydencja przedstawiła kompromisowy tekst dotyczący najważniejszych aspektów nowego systemu, tj. faktur elektronicznych i wymogów w zakresie sprawozdawczości cyfrowej.

b) Gospodarka oparta na platformach cyfrowych

11. Wnioski dotyczące VAT w epoce cyfrowej mają na celu zapewnienie wspólnego i uproszczonego podejścia do opodatkowania gospodarki opartej na platformach cyfrowych oraz stworzenie równych warunków działania do celów VAT dla tradycyjnych dostawców usług krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych i usług przewozu osób oraz dla dostawców świadczących swoje usługi za pośrednictwem platform. Aby to osiągnąć, Komisja proponuje, by dla usług dostarczanych za pośrednictwem platform wprowadzić model „podmiotów uznawanych za dostawców”. Chodzi o to, że w przypadku gdy dostawca prowadzący działalność za pośrednictwem platformy nie nalicza VAT (np. ponieważ jest zwolniony jako małe przedsiębiorstwo), będzie on naliczany przez platformę.

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych (Dz.U. L 133 z 6.5.2014, s. 1).

12. Na posiedzeniach WPTQ poświęconych temu aspektowi pakietu delegacje miały możliwość dokładniejszego przeanalizowania powodów podjęcia działań w tym zakresie oraz uzasadnienia rozwiązania wprowadzającego podmioty uznawane za dostawców. Tekst prawny został dokładnie przeanalizowany, łącznie z definicją krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych i jego skutków dla pozostałych przepisów dyrektywy VAT.
13. Uwzględniając uwagi delegacji, prezydencja szwedzka przedstawiła kompromisowe brzmienie artykułów dotyczących gospodarki opartej na platformach cyfrowych w dyrektywie zmieniającej i zmieniającym rozporządzeniu wykonawczym, w których uprościła i ograniczyła zakres przepisu dotyczącego podmiotów uznawanych za dostawców i zmodyfikowała definicję krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych. Tekst spotkał się z szerokim poparciem delegacji jako solidna podstawa do dalszych prac, choć konieczne będą dalsze prace w odniesieniu do warunków oraz potrzeby zharmonizowanego zdefiniowania krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych lub zakresu takiej definicji.

c) Jedna rejestracja VAT

14. Jeśli chodzi o trzeci cel, pakiet Komisji zawiera liczne ulepszenia systemu wprowadzonego w ostatnich latach w ramach pakietu dotyczącego VAT w odniesieniu do handlu elektronicznego, a jednocześnie szereg nowych cech, które ograniczyłyby liczbę operacji wymagających rejestracji do celów VAT w kilku państwach członkowskich.
15. Zarówno ulepszenia, jak i nowe cechy były analizowane indywidualnie na posiedzeniach WPTQ. Zasadniczo delegacje dość pozytywnie oceniły proponowane ulepszenia i choć większość nowych cech została ogólnie przyjęta z zadowoleniem, zgłoszono pewne obawy.
16. W szczególności omówiono następujące tematy:
 - rozszerzenie unijnego punktu kompleksowej obsługi na krajowe dostawy między przedsiębiorcami i konsumentami cieszyło się dużym poparciem;
 - ogólnie dobrze przyjęto dodanie do tego punktu kompleksowej obsługi modułu obejmującego przemieszczenia własnych towarów;
 - większość delegacji poparła – z zastrzeżeniem wprowadzenia pewnych zmian – obowiązkowy mechanizm odwrotnego obciążenia w przypadku dostaw między przedsiębiorstwami realizowanych przez osoby niemające siedziby do celów VAT w państwie członkowskim, w którym VAT jest należny;

- zakwestionowano możliwość egzekwowania obowiązkowego stosowania punktu kompleksowej obsługi importu w przypadku interfejsów elektronicznych; do kwestii tej trzeba będzie powrócić w kontekście proponowanych zmian w unijnym kodeksie celnym;
- a rozszerzenie w niektórych sytuacjach zakresu stosowania przepisu dotyczącego podmiotów uznawanych za dostawców spotkało się ze sprzeciwem wielu państw członkowskich.

17. Na podstawie dogłębnej analizy zawartych w różnych wnioskach artykułów dotyczących powyższych kwestii prezydencja przedstawiła kompromisowy tekst w odniesieniu do tych artykułów, aby uwzględnić obawy i sugestie delegacji. Delegacje uznały, że jest to krok w dobrym kierunku.

III. PYTANIA DO MINISTRÓW

18. Aby utrzymać tempo prac nad tym ważnym dossier, prezydencja – choć zdaje sobie sprawę z tego, że pozostało wiele prac na szczeblu technicznym i że utrzymano pewne zastrzeżenia – pragnie uzyskać wytyczne polityczne co do szeregu kluczowych zagadnień. W związku z tym ministrowie Ecofin proszeni są o wyrażenie opinii na temat następujących kwestii z myślą o przyszłych pracach:

- 1) *Jeśli chodzi o przejście na nowe technologie, takie jak fakturowanie elektroniczne i sprawozdawczość cyfrowa, w tym w ramach zwalczania oszustw podatkowych – czy ministrowie zgadzają się, że istnieje potrzeba rozwiązania problemu fragmentacji rynku wewnętrznego i zapewnienia spójnych ram sprawozdawczości opartej na fakturowaniu elektronicznym w odniesieniu do transakcji wewnątrzunijnych i krajowych?*
- 2) *Czy ministrowie zgadzają się, że platformy powinny odgrywać większą rolę w poborze VAT w sektorach krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych i przewozu osób, tak by uprościć zasady, zapewnić lepsze przestrzeganie przepisów i równe warunki działania?*
- 3) *Czy ministrowie zgadzają się, że należy wzmocnić koncepcję punktu kompleksowej obsługi i mechanizmu odwrotnego obciążenia, aby ograniczyć konieczność posiadania wielu numerów identyfikacyjnych VAT przez przedsiębiorstwa działające na rynku wewnętrznym?*